

DUNUJNA BENMAKAN KA A BEN

Adamadenja Lasabati ni a la wuriki Sariyalu ma

KALAMA DANTEEELI

Bani fabadenja tomasere le ye, horeya ni telen ani jususuma di dunupa do,

Bani adamaya lasabati lonbaliya ni a la gboyape le nanin benkanni di men ka moolu lamuriti, ka ke sababu di fana ka moolu kunna fulen, ka alu lo horeya jinina ka alu bo misikinaya do,

Bani adamaya lakanda ye wajibi le di, fo jamana ye ke jamana dafani le di sariya bolo ma, wole ye a kela moolu te muriti ka don jede makadan waa la,

Bani jamanalu la teebe ni alu la kaninteya ye fen ne di men kakan ka senbenteya,

Bani jamana mennu ye "ONU" dekuruba kono, wolu bara alu kan di ko alu di adamaden nakadan, ka a lawuriki ka ban ka ce ni muno lakana ko bee do,

Bani alu bara alu kan di fana, ko alu di adamaya lafasa, ka adamaden la horeya dafa sila bee kan,

Bani, bee benni miriya kelen ma, ka a lo adamaya lasabati ma, wo ye wajibi le di bee ne, walako miriya wo ye se lataamala sila bee kan, "ONU" gbaraba bara a kandi: ko adamaden lakanda sariya jin bara ke dunupa bee ye wajibi di, sa bee ye a to i hankili la, ka i tesidi, ka moolu karan a la, ka alu jodon a la, ka a latinma jamanala te.

Sariya 1

Adamadennu bee sodonja kakan, horeya do, fabadenja do ani sariya ta fan do. Hankili ni sonome ye alu bee ma, a kakan wo do alu ye bakelenna sila lataaman alu jon te.

Sariya 2 nan

Moo kelen kelenna bee ni adamaden lakadan sariya kakan, i keda moo suusu di, i sii te mafene nna, i fadikolo te mafenenna, i kan te mafenenna, i la dina te mafenenna, i la jamana mara hankili te mafenenna, i sodondiya te mafenenna.

Ani fana jamanalu suuya te danbola ka a ben sariya wolu ma, alu mara hankili keda a suusu di, alu ma ke jamanalu horeyani di, alu keda mara suusu kono.

Sariya 3 nan

Adamaden kelen kelenna bee nii kakan ka lakanda, ka a la horeya lakanda, ka a kun nakanda.

Sariya 4 nan

Moo si makan ka ke jon di, ka ke bolokono moo di, jonja ni jonsan sila bee bara laton.

Sariya 5 nan

Jankankata suusu ma kan ka sii moo la min di se fe siila a la adamadenja la, ka a kunnajii.

Sariya 6 nan

Adamaden kelen kelenna bee la mooya ka kan ka lon a ne sariya kunda bee la, a keda fanfan di.

Sariya 7 nan

Moo bee ka kan sariya ja kodo, a ka kan fanan bee ye maben ja kelen ma sariya bolo. Moo makan ka lafisaya moo di ka ben sariya jin lataamanja ma.

Sariya 8 nan

Moo bee di se i makasila i la jamana sariya bonnu la ni bila keda i la topeli sila ma, ni wo te sariya sila ma.

Sariya 9 nan

Moo si te se minala ten, ka a don kaso la hamante ka gben a la jamana kono ni kun te a la.

Sariya 10 nan

A wajibiyani, adamaden na ko ye ke ko hakika di, ka a lankenemaya kitibon na telen konoma, ka a jo ni a jalaki danfaranbo.

Sariya 11 nan

Moo moo na a midada sika la sariya bolo ma, a ka kan ne ka jate folo ko a son te a do, han kiti ye a jalaki lankenemaya.

Moo moo na a midada sariya kodo bolo ma, sariya kuda sila ma kan ka lo a ma. Ani fana a la midali fanka ma kan ka tanbi sariya kodo jate la.

Sariya 12 nan

Moo ma kan ka a bila a moo joo la kolu do ten; ka bo a la denbaya kolu ma, a la gbundu sebelu, ka wa sii a la lukono kolu la. A ma kan ka a dantipen, a ma kan ka a suma gboya. Sariya ka kan ka bee lakanda ko suu wolu ma.

Sariya 13 nan

Taa ni seyi dahani bee ye jamana konko. Jamana yoro yoro fana ka i diya, i dise i siila yen.

Moo kee di se ka bo jamana konko, a keda a fabada di, a keda jamana gbede di, ka ban ka a koseyi.

Sariya 14 nan

Dannatanbikolu kodo, bee di se i kun karifadiya jinina jamana gbede do, i don ma kan ka jen a la.

Ni sariya lonin te moo ma, moo men na a la jamana sariya tipenna ka a bori.

Sariya 15 nan

Moo bee ka kan ka ke jamana do jamanaden di.

Moo si te se ha jen a la jamana denja la, i don di se fanan jamana gbede denja sodonna.

Sariya 16 nan

Ni alu sii seda a ma, kamarennu ni den musolu di se fudula joo ma, sijooya te a do, dina ko te a do. Alu bee kakan sariya na kodo ko bee do, fudu bolo ma.

Fudu te sidi alu te fo alu fila bee ba ben a ma.

Denbaya le ye jama tefeden di. Wo do, a kakan ka lakanda jamana bolo.

Sariya 17 nan

Moo moo, a keda a kelen na, a keda jama do, a di se ka a ta sodon.

Moo si bolo fen ma kan ka mina a la fanka bolo ma.

Sariya 18 nan

Hankili lamiri, sonome lamiri ani dina lawasanin bee ye. I di se ka i diyananta ta dinalu do, ka a silalu lataama.

Sariya 19 nan

A lawasanin bee ye ka a miriya jida, foli do, sebeli do, ka hankili ninin fan bee, sila bee fe. Ko si ma kan ka ke moo la wo si do.

Sariya 20 nan

A lawasani bee ye ba joo nadee, kuna do, keweli do men ni janfa sila te kelen di.

Moo te se karabala ka ladon dee do, dee min man di a je.

Sariya 21 nan

Jamanaden bee di se kela jamana kantii di, a yedekani walal a la moo suwandini.

Jamanaden bee kakan jamana baarakundalu do bolo kelen ma.

Jamana kantiilu fanka siini jamana den na lannaya le ma; jamanadennu ye alu sawo yidala wote ni wote le, ka ala lannaya moo suwandi telen ni sariya do.

Sariya 22 nan

Jamana bee kakan ka jamanadennu lakanda na kelen ma. Sodon sila fe, dariya sila fe, lonni sila fe, lakandali wo ye bola jamana boloko le do ani a ye min sodonna ani jamana gbodelu la baarajooya do.

Sariya 23 nan

Bee kakan ka baara sodon, ka baara ke sonoya do, baara men duman i je; bee kakan ka latanka baaratannya ma

jamana kono.

Baara mennu jate kakan, wolu kakan ka sara na kelen ne ma a kebaalu ye.

Baara kakan ka sara sodon, sara men di baarala ni a la denbaya balo hali a ma dese.

Baaralalu la joon nakafo dahani alu ye, alu la munanfan makadan sila fe.

Sariya 24 nan

Noononni ni janate wajibiyani baarala bee ye, men ni sara tee te kelen di.

Sariya 25 nan

Se wajibiyani bee ye, se men di ani a la denbaya daha, ka alu kisi konkon ma, ka alu dafiyabo, ka lau jiya, ka alu dandan ani ka alu musakalu na. Ni jankaro ni baaratanpa ani misikinaya latee suusu seda i ma, i kakan ka makadan.

Denbatii ni a den kakan ka mademen; den sodonda fudu do, a ma sodon fudu do, a bee kakan.

Sariya 26 nan

Kakan wajibiyani bee ye, a don ma kan ka sara katere karan saara folo ni a filanan ma. Karan saara folo ye wajibi le di bee ye. Baara makaran ka kan ka aalawanka. Bee ka kan ka karan saara naaninan masodon tee sidi bolo le ma.

Karan ka kan ka moo llawanka, ha a la mooya lasabati, ka a la horoya lawasa. A kakan ka ke sababu di ka joon nagboyaje boloka, ka hina ni terijooya ladon dunupa do, siyalu te, dinalu te, ka "ONU" deekuruba mademen ben nadonna dunupa kono.

A dahani denbatiilu ye ka alu den bila karan na, karan men duman alu ye.

Sariya 27 nan

A wajibiyani bee ye ka tere i la jamana lonniko bee do han ka a tono sodon.

Bee la baara tono kakan ka lakanda, a keda sebe di, a keda lonni suusu di.

Sariya 28 nan

A dahani jamana bee ye ka bo sila di, sila men di sariya pinnu lakanda ka ke kunnafulen di adamadennu ma.

Sariya 29 nan

Bolo koyinin kelen te bere ta, wo do, bee kakan ka kolo i la jama.

Jamana dafani do, ebee kakan ka to sariya le ko walako i kana bila dolu taje do.

Sariya pinnu kakan ka lataaman "ONU" deekuruba la miriya le kan. A makan ka llataaman miriya gbede kan.

Sariya 30 nan

Dalilu si te moo bolo, a te jamana bolo, ka bo sila di, sila men di sariyaba pinnu tinen.